

Никола Петровић, кум председника Србије Александра Вучића, био је власник офшор компаније „Arkshore International“ на Британским Девичанским Острвима преко које је имао рачун у Швајцарској, а коју није пријавио Агенцији за спречавање корупције – иако је по закону био дужан то да уради будући да је у исто време био директор државне фирме „Електромрежа Србије“, открива КРИК у пројекту „Пандорини папири“.

У време док је као директор водио државну компанију „Електромрежа Србије“ (ЕМС), Никола Петровић одлучио је и да тајно постане власник приватне фирме са стране, пише КРИК.

Одабрао је Британска Девичанска Острва (БВИ) као место где ће имати компанију. Ова мала острвска држава у Карипском мору озлоглашена је офшор дестинација, јер се подаци о власницима фирми у овој земљи чувају као најстрожа тајна. То значи да свако може тамо да оснује компанију и да за то готово нико не сазна.

Ипак, да је Петровић, један од најутицајнијих људи у држави и кум председника Србије Александра Вучића, био од 2016. године власник компаније у овој егзотичној земљи знамо захваљујући томе што су новинари у међународном пројекту „Пандорини папири“

успели да дођу до близу 12 милиона докумената о оснивањима фирми. Овај пројекат водили су новинари Међународног конзорцијума истраживачких новинара (ИЦИЈ), а у њему је учествовао и КРИК који је анализирао папире у вези са Србијом.

Петровићева офшор фирма имала је помало библијски назив – „Arkshore International ЛТД“. Њено име је комбинација речи „арк“ која означава барку коју је према Библији направио Ноје да би од потопа спасао себе, своју породицу и животиње, и речи „обала“.

Ову „барку“, Петровић је искористио да посредством ње отвори рачун у швајцарској банци. Пошто је тајно био власник компаније, уједно је сакрио себе и као власника рачуна.

Да би све ово урадио Петровић је ангажовао чак три агенције: швајцарску консултантску фирму „Фидинам“ преко које је комуницирао са агенцијом „Алцогал“ са Панаме која је основала офшор фирму, док је адвокатска канцеларија „Монфрини Биттон Клеин“ такође из Швајцарске чувала документацију фирме председниковог кума.

Офшор фирму Петровић није пријавио Агенцији за спречавање корупције, како нам је потврђено из ове институције, иако је по закону био дужан то да уради. Све особе које су на државним позицијама у Србији морају јавно да разоткрију своје послове и имовину, а ко то не уради, ризикује да буде кривично гоњен.

Петровић није скривао информације само у Србији.

Документа откривају и да су од агенције „Алцогал“, која је ангажована да отвори офшор фирму, Петровићеви адвокати покушали да сакрију да је јавни функционер – вероватно како би се избегле додатне провере. „Алцогал“ је, ипак, открио ко је Петровић и у њиховој бази се водио као „клијент високог ризика“.

Компанија „Аркшоре“ још постоји, али је неактивна од новембра 2019. године, према подацима пословног регистра Британских Девичанских Острва.

Новинари КРИК-а данима су звали Петровића, али се није јављао на телефон. Није одговорио ни на питања која су му послали преко адвоката.

Почетком 2016. Петровић је ушао у последњу годину руковођења државном компанијом ЕМС чије је управљање преузео након што су његов кум Александар Вучић и Српска напредна странка (СНС) дошли на власт 2012. године.

У исто време, ангажовао је тим људи из швајцарске консултантске агенције „Фидинам“ да му помогну да тајно постане власник компаније „Арксхоре Интернационал ЛТД“ и преко ње рачуна у Швајцарској.

Не чуди да је Петровић изабрао ову агенцију. Она је фирма која је имала искуства у скривању идентитета својих клијената и раније је то чинила за бизнисмене или политичаре којима је помагала да кроз мрежу офшор компанија скривају богатство.

„Фидинам“ је у Петровићево име комуницирао са „Алцогал“-ом, једном од водећих адвокатских канцеларија из Панаме која се бави оснивањем офшор фирми по различитим егзотичним дестинацијама.

Комуникација, међутим, није ишла глатко.

Петровићу је, како делује из докумената, било важно да сакрије да је државни функционер – као такав потпада под посебну категорију клијената који су означени као „политички изложене особе“ (ПЕП). Особе са ове листе агенти који оснивају офшор компаније детаљно проверавају и истражују због њихове потенцијалне повезаности са корупцијом, сумњивим пословима или појединцима.

Швајцарски партнери су можда управо због тога „Алцогал“-у прећутали ову информацију.

„(Петровић) није ПЕП“, истакли су из „Фидинам“-а.

Запослени у „Алцогал“-у, међутим, открили су да то није тачно.

„У нашој бази података, он (Петровић) је означен као ПЕП због своје функције“, навели су из „Алцогал“-а и Петровића означили као клијента „високог ризика“.

Од „Фидинам“-а су затражили да им достави писмо Петровићеве банке које би потврдило да са њим, као својим клијентом, банка има добру сарадњу. „Захтевамо референтно писмо банке у његово име“, био је одлучан агент. Овакво писмо могло би да открије различите информације – попут тога где има рачун и од када.

Ово није одговарало Петровићу и његовим адвокатима из „Фидинам“-а. Швајцарска агенција је нашла начин како то да избегне.

„С обзиром на његов положај и свеукупно богатство, клијенту (Петровићу) није проблем да добије референтно писмо банке, али то је само одузимање времена, како нама, тако и њему“, одговорили су из „Фидинама“ и предложили да они саставе тај документ. „Да ли бисте прихватили референтно писмо од 'Фидинам'-а уместо да замарате клијента овим додатним захтевом?“

Тактика се показала као успешна. „Алцогал“ је попустио.

Како би се представио у што бољем светлу пред „Алцогал“-ом, Петровић је прибавио писмену препоруку познатог швајцарског адвоката Енрика Монфринија, оснивача адвокатске канцеларије „Монфрини Биттон Клеин“.

„Одувек је одржавао добре односе са крајњим власником (Петровићем) и може да

сведочи о његовој личној и професионалној часности“, пренели су из „Фидинам“-а препоруку Монфринија наводећи да њих двојица сарађују већ четири године.

Управо адвокат из Монфинијеве канцеларије, Џејмс Боузагло, чувао је документацију Петровићеве фирме „Аркхоре Интернационал“.

Овај адвокат, у биографији објављеној на сајту адвокатске канцеларије, представљен је као неко ко клијентима пере биографије – помаже им тако што покушава да са интернета уклони информације које сматрају штетним по свој углед. Наводи се и да лобира за клијенте када их банке ставе на црне листе или им затворе рачуне, као и да помаже онима који се нађу на Интерполовим потерницама.

Адвокат Боузагло 2015. године био је власник сајта „Антидот“, који је објављивао текстове у којима су нападани новинари у Србији, опозициони лидери, али и тужилац Саша Иванић који води неке од најзначајнијих поступака против организованог криминала.

Петровић у Србији није пријавио Агенцији за спречавање корупције да је власник офшор фирме.

У његовим имовинским картонима који су били објављени на сајту ове институције, није било наведено да је власник „Аркхоре Интернационал“ са Британских Девичанских Острва, пише КРИК.

Агенција је у писаном одговору КРИК-у потврдила је да Петровић није пријавио ову офшор фирму.

Кривично је дело ако функционер овој институцији не пријави све што поседује, истиче професор Зоран Стојиљковић, бивши председник Одбора Агенције за спречавање корупције.

„Ако прикривате имовину и приходе, то је кривично дело, имате законску обавезу да то пријавите јер као носиоци јавних функција морате да водите рачуна о јавном интересу”, каже Стојиљковић за КРИК. „Сврха тога (пријављивања) је да знамо шта су извори финансирања јавних функционера како бисмо били сигурни да се руководе некаквим јавним интересом.”

Петровић је чак две године након одласка са чела ЕМС-а по закону био дужан да пријављује битне промене имовине Агенцији, али се офшор фирма није појавила ни тада ни у једном од његових имовинских картона.

Компанија „Арксхоре Интернационал“ још постоји, али је неактивна од претпрошле године. Агенција „Алцогал“ престала је да сарађује са њом, а нови агент није постављен. По законима Британских Девичанских Острва, свака компанија мора да има агента, а уколико га нема, постаје неактивна.

Ова фирма није била једина коју је Петровић имао на офшору, о чему је КРИК раније писао.

Осим на Британским Девичанским Острвима, Петровић је основао фирму и на много ближој офшор дестинацији, усред Европе – у Луксембургу, две године након што је напустио место директора ЕМС-а.

У јануару 2019. основао је компанију „Фабергé Адвисорс” и тако тајно ушао у низ послова у Србији – увоз лекова, развој технологије за соларну енергију, као и авио-превоз. И за ове послове се открило захваљујући међународној сарадњи новинара – француског „Ле Монда”, новинарске мреже ОЦЦРП и КРИК-а, који су дошли до података о стварним власницима луксембуршких компанија.

Посредством ове фирме Петровић је купио авио-компанију „Аир Посх” од Суботића. Продаја је обављена испод цене јер је Петровић фирму платио 100.000 евра, а она у свом поседу има авион вредан више од пола милиона евра, открио је КРИК.

Исту луксембуршку компанију Петровић је користио и да постане сувласник у домаћој фирми „Сторенергу” која се бави соларном енергијом. Касније је део власништва продао Љиљани Божовић, супрузи другог контроверзног бизнисмена Звонка Веселиновића, како је први објавио ЦИНС.

Осим што је ширио послове након одласка са функције, Петровић је увећавао и имовину. Са супругом је постао власник две луксузне виле у Београду чија се вредност процењује на више од четири милиона евра, како је раније открио КРИК.

Велики профит стиче из развијених послова са државом – за вишемилионске износе јој продаје струју коју производи у својим мини-хидроелектранама.

(КРИК)